

Ο περί Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του 2002, εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 112(Ι) του 2002

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΑΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ
ΘΕΜΑΤΑ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών ^{Συνοπτικός τίτλος.} Νόμος του 2002.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια— ^{Ερμηνεία.}

«άλλο Ταμείο του Δημοσίου» σημαίνει Ταμείο του Δημοσίου, άλλο από το Πάγιο Ταμείο, που ιδρύεται με νόμο για συγκεκριμένο σκοπό και που αντλεί τους πόρους του με εξειδίκευση ποσών από το Πάγιο Ταμείο και από άλλους πόρους που προβλέπονται ειδικά στον οικείο νόμο ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή·

«Ανεξάρτητη Υπηρεσία» σημαίνει κάθε Ανεξάρτητη, δυνάμει του Συντάγματος ή νόμου Υπηρεσία της Δημοκρατίας και περιλαμβάνει οποιαδήποτε άλλη Υπηρεσία της Δημοκρατίας που δεν υπάγεται σε Υπουργείο·

«Γενικός Λογιστής» σημαίνει το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας και περιλαμβάνει το Βοηθό Γενικό Λογιστή και κάθε μέλος του Γενικού Λογιστηρίου που ορίζεται ειδικά από το Γενικό Λογιστή για την άσκηση ορισμένων καθηκόντων

«δάνειο» σημαίνει χρηματικό ποσό που η Κυβέρνηση δανείζεται ή αναλαμβάνει ευθύνη ως εγγυήτρια λόγω εγγυήσεως για την αποπληρωμή του και περιλαμβάνει τη μεταβίβαση στην Κυβέρνηση ολόκληρων ή μέρους οποιωνδήποτε συμβατικών υποχρεώσεων ή δικαιωμάτων που δημιουργούνται με σύμβαση μεταξύ τρίτων, αλλά δεν περιλαμβάνει χρεόγραφα αναπτύξεως, γραμμάτια του δημοσίου, ομολογίες αποταμιεύσεως, πιστοποιητικά αποταμιεύσεως ή οποιαδήποτε άλλα ομόλογα αξιών, ή δανεισμό από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου·

«δημόσια έσοδα» περιλαμβάνει όλα τα έσοδα της Δημοκρατίας με οποιαδήποτε μορφή και από οποιαδήποτε πηγή·

«δημόσια χρήματα» περιλαμβάνει όλα τα έσοδα και χρηματικά ποσά που συλλέγονται ή εισπράττονται από ή εκ μέρους της Δημοκρατίας·

«Δημόσιος Υπόλογος» σημαίνει κρατικό υπάλληλο ή λειτουργό ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του κράτους, ανάλογα με την περίπτωση, ο οποίος διαχειρίζεται χρήματα, αξίες ή αγαθά που ανήκουν στη Δημοκρατία·

«Ελέγχων Λειτουργός» σημαίνει κρατικό υπάλληλο ή λειτουργό που σύμφωνα με τον ετήσιο περί Προϋπολογισμού Νόμο είναι υπεύθυνος για την εξουσιοδότηση δαπανών ή είσπραξη δημοσίων εσόδων και περιλαμβάνει κάθε υπάλληλο ή λειτουργό στον οποίο εκχωρείται τέτοια εξουσία από τον ελέγχοντα λειτουργό·

«καθορίζω» σημαίνει καθορίζω με Κανονισμούς και «καθορισμένος» έχει ανάλογη ερμηνεία·

«Πάγιο Ταμείο» σημαίνει το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας·

«Προϋπολογισμός» σημαίνει το Νόμο στον οποίο προϋπολογίζονται τα έσοδα και καθορίζονται τα όρια των δαπανών της Δημοκρατίας για κάθε οικονομικό έτος και με τον οποίο απεικονίζονται στο μέτρο που είναι πρακτικά δυνατό, το ενεργητικό και το παθητικό της Δημοκρατίας στη λήξη του προηγούμενου οικονομικού έτους, ο τρόπος με τον οποίο το ενεργητικό είναι επενδυμένο ή τηρείται, και περιέχει λεπτομέρειες όσον αφορά τις εκκρεμείς υποχρεώσεις·

«Τμήμα» σημαίνει Τμήμα/Υπηρεσία ή Γραφείο που υπάγεται σε Υπουργείο·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Οικονομικών.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Κατάρτιση και
περιεχόμενο
Προϋπολογισμού.

3.—(1) Κάθε Υπουργείο και κάθε Ανεξάρτητη Υπηρεσία αποστέλλει στον Υπουργό στο καθορισμένο έντυπο και στην ημερομηνία που ορίζει ο Υπουργός τις προβλέψεις των εσόδων και δαπανών του Υπουργείου ή της Ανεξάρτητης

Υπηρεσίας, ανάλογα με την περίπτωση, για το επόμενο οικονομικό έτος ή αν το ζητήσει ο Υπουργός, για τα επόμενα οικονομικά έτη.

(2) Κατά την κατάρτιση των εν λόγω προβλέψεων τηρούνται οι ακόλουθοι βασικοί κανόνες:

(α) Τα έσοδα και οι δαπάνες του Προϋπολογισμού πρέπει να ταξινομούνται κατά Υπουργείο, Τμήμα ή Ανεξάρτητη Υπηρεσία κατά Κεφάλαια και Άρθρα, ανάλογα με την προέλευση και φύση τους, όπως ορίζεται από τον Υπουργό, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, τα νομοσχέδια που κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και την γενική πολιτική της Κυβέρνησης.

(β) Ειδικότερα οι προβλεπόμενες δαπάνες πρέπει να υπολογίζονται στο όριο που συνάδει με μια αποτελεσματική υλοποίηση του σκοπού για τον οποίο γίνεται η πρόβλεψη και να λαμβάνεται πρόνοια για την πρόβλεψη όλων των ουσιωδών υπηρεσιών, σύμφωνα με την εκάστοτε πολιτική και τις οδηγίες του Υπουργού.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του Άρθρου 167 του Συντάγματος και του παρόντος Νόμου, η μέθοδος και ο τρόπος κατάρτισής του Προϋπολογισμού ορίζονται από τον Υπουργό.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Έσοδα του
Προϋπολογισμού.

4. Έσοδα του Προϋπολογισμού είναι τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους που αναφέρεται στον Προϋπολογισμό άσχετα με τη χρονική περίοδο στην οποία αυτά ανάγονται.

Είσπραξη
δημόσιων εσόδων.

5.—(1) Η ευθύνη της είσπραξης των δημόσιων εσόδων ανατίθεται σε Ελέγχοντες Λειτουργούς και διενεργείται σύμφωνα με τις εκάστοτε καθορισμένες διαδικασίες και μεθόδους.

(2) Οι Δημόσιοι Υπόλογοι εκδίδουν για κάθε είσπραξη επίσημη απόδειξη, ο τύπος της οποίας ορίζεται από το Γενικό Λογιστή και η είσπραξη δε θεωρείται ότι έγινε αν δεν έχει εκδοθεί ο ορισμένος τύπος απόδειξης.

(3) Οι υπόλοιπες λεπτομέρειες της είσπραξης των δημόσιων εσόδων και δημόσιων χρημάτων, οι σχετικές οδηγίες, η εποπτεία και ο έλεγχος των Δημόσιων Υπολόγων θα καθορισθούν με Κανονισμούς.

(4) Σε περίπτωση που πιστοποιηθεί με τον καθορισμένο τρόπο ότι η είσπραξη ορισμένων δημόσιων εσόδων ή δανείων, είναι αδύνατη, αυτά μπορούν να κηρυχθούν ως μη εισπράξιμα και να διαγραφούν με τον καθορισμένο τρόπο.

6.—(1) Δαπάνες του Προϋπολογισμού είναι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο Προϋπολογισμός, άσχετα με το χρόνο στον οποίο έχει δημιουργηθεί η υποχρέωση για πληρωμή. Οι λογιστικές διευθετήσεις δαπανών με διορθωτικά δελτία θεωρούνται ως δαπάνες του Προϋπολογισμού. Δαπάνες Προϋπολογισμού.

(2) Οι δαπάνες που αναφέρονται στο εδάφιο (1) καταλογίζονται σε βάρος ειδικών πιστώσεων κατά Υπουργείο, Τμήμα ή Ανεξάρτητη Υπηρεσία και μέσα στα πλαίσια του ύψους των εγκριμένων πιστώσεων.

7. Η εξειδίκευση πιστώσεων για τον Προϋπολογισμό γίνεται με τον ετήσιο περί Εξειδίκευση πιστώσεων. Προϋπολογισμού Νόμο.

8. Καμία πράξη εξουσιοδότησης δαπανών δεν υπογράφεται από Ελέγχοντες Διάθεση πιστώσεων. Λειτουργούς εκτός αν υπάρχει ανάλογη πίστωση και γίνεται μέσα στα όρια προβλεπόμενων κονδυλίων του οικείου Προϋπολογισμού ή του ποσού που έχει εκχωρηθεί με τμηματική πίστωση.

9. Ανεξάρτητα από την αστική ή πειθαρχική ευθύνη αυτού, λειτουργός που Ποινική Ευθύνη Ελεγχόντων Λειτουργών. εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπανών κατά παράβαση του άρθρου 8, διαπράττει ποινικό αδίκημα κατά την έννοια του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα και κάθε υπεύθυνος για την εξουσιοδότηση αυτή λειτουργός διώκεται ανάλογα.

10.—(1) Για τη διενέργεια οποιωνδήποτε δαπανών απαιτείται η έκδοση με τον Διενέργεια δαπανών. καθορισμένο τρόπο δελτίου πληρωμής πάνω στον καθορισμένο τύπο:

Νοείται ότι ο Γενικός Λογιστής δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αφορούν δαπάνες με σταθερό και διαρκή ή περιοδικό χαρακτήρα, να επιτρέψει την πληρωμή τους με άλλο τρόπο.

(2) Για κάθε πληρωμή που γίνεται με δελτίο ή με άλλο τρόπο πρέπει να δίδονται τα δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν την απαίτηση κατά του κράτους.

(3) Ο Ελέγχων Λειτουργός και οι αρμόδιοι για την πληρωμή δελτίου λειτουργοί ευθύνονται για κάθε πληρωμή που γίνεται με δελτίο το οποίο εκδίδεται κατά παράβαση του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών.

11.—(1) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του εδαφίου (4), ο Υπουργός έχει εξουσία, Εξουσιοδότηση έκδοσης ενταλμάτων προκαταβολής. προς το δημόσιο συμφέρον, να εξουσιοδοτεί την έκδοση προκαταβολών κάτω από τέτοιους όρους και τέτοιες προϋποθέσεις όπως ήθελε καθορισθεί με Κανονισμούς, σε οργανισμούς δημόσιου δικαίου, άλλους οργανισμούς και άλλα Ταμεία του Δημοσίου, τα ποσά των οποίων ανακτούνται με τη συνήθη διαδικασία της δημόσιας οικονομικής διαχείρισης:

Νοείται ότι οποιαδήποτε προκαταβολή, το ύψος της οποίας υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων χιλιάδων λιρών συνολικά και για τον ίδιο σκοπό, δε δύναται να εξουσιοδοτηθεί, εκτός αν προηγουμένως τύχει της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου.

(2) Πριν από την έκδοση οποιασδήποτε προκαταβολής, ο Υπουργός δύναται να ζητήσει τέτοια στοιχεία ή και να επιβάλει τέτοιους όρους που ήθελε κρίνει σκόπιμο αναφορικά με τα οικονομικά του οργανισμού ή άλλου Ταμείου του Δημοσίου στο οποίο πρόκειται να εκδοθεί η προκαταβολή και ειδικότερα για τη χρήση για την οποία η προκαταβολή προορίζεται.

(3) Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο εδάφιο (1) χορηγείται με την έκδοση από τον Υπουργό εντάλματος προκαταβολής στο Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας.

(4) Προκαταβολές σε υπαλλήλους για αγορά μηχανοκίνητων οχημάτων, για αντιμετώπιση εξόδων διανυκτέρευσης στο εξωτερικό και προσωρινές χρεώσεις για διευκόλυνση των λογιστικών διαδικασιών του κράτους, καθώς και αμφισβητήσιμες χρεώσεις εξόδων μέχρι να εκκαθαρισθούν, εξουσιοδοτούνται από το Γενικό Λογιστή κατά τον καθορισμένο τρόπο και τύπο.

(5) Ο Γενικός Λογιστής μεριμνά για τη συμμόρφωση με τους όρους έκδοσης των προκαταβολών, που περιλαμβάνει και την είσπραξη τους.

(6) Οι προκαταβολές δεν πρέπει να είναι αντίθετες με τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή με τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Καταθέσεις σε
πίστη του
Δημοσίου.

12. Καταθέσεις χρημάτων που γίνονται σε πίστη του Δημοσίου από τρίτους για ειδικούς σκοπούς ή προσωρινές καταθέσεις που γίνονται με σκοπό τη διευκόλυνση των λογιστικών διαδικασιών του Κράτους, καθώς και αμφισβητήσιμες πιστώσεις εσόδων, κατατίθενται σε λογαριασμούς καταθέσεων μέχρι να εκκαθαρισθούν. Η δημιουργία τέτοιων λογαριασμών καταθέσεων υπόκειται πάντοτε στην έγκριση του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Κατάρτιση και
περιεχόμενο
απολογισμού.

13.—(1) Ο Γενικός Λογιστής με βάση τα στοιχεία που έχουν συλλεγεί μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους, καταρτίζει απολογισμό στον οποίο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής του Προϋπολογισμού των κρατικών εσόδων και δαπανών κάθε οικονομικού έτους, που περιλαμβάνει τα έσοδα και τις δαπάνες των άλλων Ταμείων του Δημοσίου.

(2) Ο απολογισμός παρουσιάζει, όσον αφορά τα έσοδα, το σύνολο των εσόδων που έχουν προϋπολογισθεί, εισπραχθεί ή είναι καθυστερημένα και όσον αφορά τις δαπάνες, το σύνολο των πιστώσεων που εγκρίθηκαν, δαπανήθηκαν, των οφειλών που εκκρεμούν, των αδιάθετων πιστώσεων ως και οποιωνδήποτε άλλων στοιχείων που ο Υπουργός ήθελε κρίνει αναγκαίο να περιληφθούν στον απολογισμό.

(3) Στον απολογισμό, τα έσοδα και οι δαπάνες κατατάσσονται όπως στον Προϋπολογισμό.

Κατάθεση
απολογισμού
στη Βουλή των
Αντιπροσώπων.

14. Τηρουμένης της διάταξης της παραγράφου (2) του Άρθρου 81 του Συντάγματος, ο απολογισμός κατατίθεται από τον Υπουργό στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Σύσταση και
διάκριση
λογαριασμών.

15.—(1) Οι λογαριασμοί του Δημοσίου διακρίνονται σ' αυτούς που εμφανίζουν την υλοποίηση του Προϋπολογισμού και σ' αυτούς που απεικονίζουν την εκτός Προϋπολογισμού χρηματική διαχείριση.

(2) Οι λογαριασμοί που απεικονίζουν την εκτός Προϋπολογισμού χρηματική διαχείριση εμφανίζονται στον απολογισμό όπως αυτός προβλέπεται στο άρθρο 13.

16. Τηρουμένων των διατάξεων των περί Κεντρικής Τραπέζης Κύπρου Νόμων, το άνοιγμα λογαριασμών του Δημοσίου σε οποιαδήποτε τράπεζα, καθώς και ο τρόπος πληρωμής ποσών από αυτούς, πρέπει να τυγχάνουν της έγκρισης του Γενικού Λογιστή.

Τραπεζικοί
λογαριασμοί.
48 του 1963
35 του 1990
233 του 1991
74(Ι) του 1992
66(Ι) του 1993
100(Ι) του 1994
99(Ι) του 1995
116(Ι) του 1996
107(Ι) του 1997
97(Ι) του 1998
92(Ι) του 1999
148(Ι) του 1999
124(Ι) του 2000
166(Ι) του 2000
147(Ι) του 2001.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΕΛΕΓΧΟ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΟΛΟΓΟΙ

17. Όλοι οι Ελέγχοντες Λειτουργοί και οι Δημόσιοι Υπόλογοι κατά την άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους ως ελεγχόντων λειτουργών και δημόσιων υπολόγων ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προϋπολογισμού Νόμου και δυνάμει γενικών και ειδικών οδηγιών που ήθελε εκάστοτε εκδώσει ο Υπουργός, ο οποίος και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την πιστή εφαρμογή του περί Προϋπολογισμού Νόμου.

Εποπτεία
Ελεγχόντων
Λειτουργών και
Δημόσιων
Υπολόγων.

18.—(1) Ο τρόπος τήρησης και θεώρησης των λογιστικών βιβλίων που τηρούνται από τους Δημόσιους Υπολόγους, καθώς και των χρηματικών και άλλων διαθέσιμων καθορίζονται κατά καιρούς από το Γενικό Λογιστή.

Βιβλία
Δημόσιων
Υπολόγων.

(2) Όλα τα βιβλία των Δημόσιων Υπολόγων επαληθεύονται, ισολογίζονται και συμφιλιώνονται κάθε μήνα ή άλλη χρονική περίοδο που ήθελε ορίσει ο Γενικός Λογιστής και κλείουν στο τέλος κάθε οικονομικού έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου.

(3) Ο τρόπος επαλήθευσης, ισολογισμού, και κλεισίματος των βιβλίων καθώς και οι λοιπές λεπτομέρειες καθορίζονται από το Γενικό Λογιστή.

19.—(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου σε ισχύ, κάθε έλλειμμα δημόσιων χρημάτων, αξιών ή υλικού που διαπιστώνεται με την καθορισμένη διαδικασία, αναπληρώνεται από το Δημόσιο Υπόλογο, ως αποτέλεσμα των οδηγιών ή ενεργειών του οποίου προέκυψε το έλλειμμα αυτό.

Έλλειμματα και
ευθύνες
Δημόσιων
Υπολόγων.

(2) Κάθε έλλειμμα υλικού καταλογίζεται στον υπεύθυνο Δημόσιο Υπόλογο σε χρήμα με βάση την τρέχουσα τιμή κατά τον καταλογισμό. Η τιμή αυτή προσδιορίζεται από τον οικείο Υπουργό ή Προϊστάμενο της Ανεξάρτητης Υπηρεσίας σε συνεννόηση με το Γενικό Λογιστή.

(3) Απαγορεύεται η ανάμιξη ξένων χρημάτων στη διαχείριση του Δημοσίου Υπόλογου.

(4) Οι Δημόσιοι Υπόλογοι οφείλουν να τηρούν τις σχετικές διατάξεις των Κανονισμών κατά την αποστολή και παραλαβή δημόσιων χρημάτων, αξιών και υλικών.

(5) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, ως έλλειμμα λογίζεται και κάθε πληρωμή που δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δημοσίου Υπόλογου που γίνεται με υπέρβαση της εξουσίας που του χορηγήθηκε.